

ASTRONOMIYANI O'QITISHNI TAKOMILLASHTIRISHDA ASTROLOGIYDAN FOYDALANISH KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH

S.G' Haitova

H.F. Nasimov

A.M. Bozorova

Navoiy davlat pedagogika institute talabalari

Sayfullayeva Gulhayo Ixtiyor qizi

Ilmiy rahbar

Ta'limni rivojlantirishda uni zamonaviy texnologiyalar bilan boyitish asosida tarixiy an'analarni saqlagan holda milliy qadriyatlarni qamrab olgan "milliy modeli"ga o'tishdek dolzarb masala hal eilmoqda. Astronomiya o'qitish uslubiyotida aynan xalq rivoyatlaridan foydalanish o'quvchilarga milliy qadriyatlarni shakllantirish bilan birga ilmiy, axloqiy, mehr-sadoqat, ota-onaga hurmat g'oyalarni singdiradi.

O'quv jarayonida boy ilmiy-milly merosdan o'quvchi va talabalarni bahramand qilish ta'lim va tarbiya uyg'unligiga erishishda muhim ahamiyatga ega ekanligi hech kimga sir emas. Biz bilamizki, o'quv jarayonini ajralmas qismi bo'lgan tarbiya ham hech kimni befarq qoldirmaydi. O'quv mashg'ulotlarida xalq rivoyatlaridan foydalanish orqali mavzularni mustahkamlashda, o'qitish sifati va samaradorligini oshirishda dasturi amal bo'lib xizmat qiladi. Astronomiya o'qitish uslubiyotini takomillashtirishda mavzular ketma-ketligini saqlagan holda, fan dasturi negizida o'qitishda xalq rivoyatlari bilan boyitish orqali o'quvchi va talabalarda milliy qadriyatlarga bo'lgan hurmatni yanada oshirish shunga moyilligi mavjidliligidan foydalanib zamonaviy bilimlarni shu asos ustida shakllantirishga qaratmoqchimiz.

O'quv jarayonida boy ilmiy-milliy merosdan o'quvchi va talabalarni bahramand qilish ta'lim va tarbiya uyg'unligiga erishishda muhim ahamiyatga ega ekanligi hech kimga sir emas. Buni quyidagi rivojlanish tarixining kelib chiqishi yaqqol ifodalab beradi.

Ota bobolarimizning aytishlaricha insonning fe'l-atvorini uning mo'chali va tugilish burji ham o'z ta'sirini ko'rsatadi deyishgan. Bu fikirni albatta fanda astrolog olimlarimiz isbotlab berishgan.

Astrologiya –qadimiy fan va ilohiy san'at, yaxlit bir dunyo qarash hamda dunyoni bilishning o'ziga xos shakllaridan biridir.Bu fan aniq oydin bashorat qilmaydi, balki yuz berish ehtimoli bo'lgan voqea haqida darak beradi.

Astralogiya o'ziga xos maslahatchidir, insonda o'z vujudini noxush ta'sirlardanhimoya etish tuyg'usini shakllantiradi, odamdagi o'ziga ishonch hissini mustahkamlashga yordam beradi.Bizning kelajagimiz ko'p ko'rinishli, har bir inson va butun bashariyat o'zi yashab turgan dunyoni qisman o'zgartirish imkoniyatiga ega, zero insonda ilohiy olov uchqunlari mavjudkim, u hayotni betakror va benazir etishga qodir.

Hayot ma'lum qonunlar to'plamiga bo'y so'nadi, astrologiya esa insonga uning maqsadlarini bilishga imkon beradi.U insonni butun borlig'ida mavjud bo'lgan yashirin fazilatlarini kashf etish uchun tayyorlaydi.Insonning xoxish irodasi odam taqdiri hamda uning hayotida yuz berajak voqealarni azal- boshdan peshonasiga yozib qo'yilgan qismat bilan g'aroyib tarzda o'zaro bog'lanadi. Kelajakni bilish maqsadida tolenoma tuziladi.

Tolenoma –geometrik chizma bo'lib, u sayyoralarning, yulduzli osmondagi Oy va Quyoshning ufiqqa nisbatan joylashuvini, insonning bunyod bo'lgan vaqtini aniq ko'rsatib beradi.

Odam bolasi yorug' olamga kelganida eng avvalo yulduz shulalarining kuchli ta'sirini sezadi. U shu'lalar odamning kelgusidagi ruhiy va jismoniy jihatdan shakillanish kodini uning botiniga jo etadi.Bu shu'lalar esa insonning qaysi davrlarda qanday holatlar ro'y berishi haqida axborot berib turadi.

Mana shu yulduz shu'lalarining his qilish ya'ni tugulish davrida yerga qaysi yulduz to'dalarining shu'lalari yetb kelishiga qarab issonlarga nisbiy xarakter va harakatlanishlari uchun umumiy nisbiy yo'riqnoma yaratish qadimdan ma'lum bo'gan. Insonlarning taqdirlarining qaysi davrida nimalarga etibor qaratish kerakligi haqida , nimalarga ko'proq e'tibor berishlari kerakligi haqida ilmi-nujum arboblari o'zlarining tolenomalarini yaratishgan.

Bu albatta isbotlangan , ko'plab buyuk-buyuk insonlar tolenomada aytib o'tilgan ajib qirralar tayanib buyuk ishlarni amalgam oshirishgan.

Biz hozir siz aziz o'quvchilarning hukmiga havola qilayotgan Burjlarga qisqacha tarif qaysidir ma'noda sizni taqdiringizni o'zgartirishga yordam bersa maqsadga muofiq.Ushbu tolenomada qisqacha aytib o'tiladi.Bu faqat dengizdan bir tomchi xolos.Agar siz o'zingizni aniqrog'I olamni o'rganishni xoxlasangiz albatta yulduzlar ilmini chuqurroq o'rganing.Buyuk bobkalonlarimiz Mirzo Ulug'bekning Ibn Sinoning , Beruninyning va boshqa allomalarimizning yulduzlar joylashuvi haqidagi asarlarini izlab topib o'rgansalar atrofimizni o'rab turgan butun borliq turli ajoyibotlardan turfa ranglardan iborat ekanligini anglashimiz, tasavvur eta olishimiz mumkin.

Hozir biz sizga taqdim etmoqchi bo'lgamn ma'lumotlar ozgina bo'lsa ham bizni o'rab turgan olam ham bizni xuddi ota-onamizdek asrab avaylashi mumkinligini ajoyib do'st kabi omad marralariga etaklashi mumkinligini bilishimizga yordam beradi, qolaversa bu atrofimizdagi tabiatni asrashimiz uni yaqin insonimizdek, hatto o'zimizning bir bo'lagimizdek asrab unga mehr bilan javob qaytarishimiz kerakligi haqida aytib o'tilgn. Yulduzlar haqidagi bilimlarimiz va barchamizga keljagimizni qanday rejalashtirishimizga ko'makchi bo'ladi .Bu bilimlarni egallashda va ularni hayot yo'lingizda qo'llay olishingizga omad tilab qolamiz.

Burjiy jadval.

Burjlar nomlari	Sana si	Homiy sayyora si	Omadli Ranglar	Toshlar	Omadli raqamlar	Omadli kunlar	Muhim yoshlar
Qo'y	21.03	Mars	Och qizil,to'q	Olmos,yoqut	4,7,9,11	Seshanba	15,30,36,

	- 19.04		sariq,zangori	, zumra t		, yakshanb a	40,60,66
Sigir	20.04 - 20.05	Venera, Oy	Limon rang,sariq,och zangori,to'q sariq,barcha ochiq bahoriy ranglar	Feruza , aqiq, zumrad,mar mar, nefrit	2,4,6	Du shanba , ju ma	16,21,24, 33,41,50, 60,64
Egizaklar	21.05 - 21.06	Merkuri y	Limon rang, binafsha rang,kulrang, och sariq , zangori	Yoqut, tog' kristali, aqiq	3,12,15, 18	Ch orshanba , yakshanb a	10.20.30 .40.50.60
Qisqichb aqa	22.06 - 22.07	Oy	Oq.och zangori,ko'k, kumush rang	Zumrat, yoqut	2,4,5,8	Ses hanba, shanba	25,50,75
Arslon	23.07 - 22.08	Quyosh	To'q qizil,tilla rang, to'q sariq,qora	Qahrabo,top az, olmos	5.9.11	yak shanba	19,39,57, 76
Sunbula	3.08- 22.09	Merkuri y	Binafsha , ko'k, zangori	Nefrit, aqiq, marmar	3,5,6,12 ,20	cho rshanba	21,31,40, 50
Tarozi	23.09 - 23.10	Venera	To'q zangori, ko'k	Lojuvard,ol mos, sapfir,billur	2,7,8,15	Ju ma, shanba	8,24,32, 40, 54,64,72
Chayon	24.10 - 22.11	Pluton	Sariq, to'q qizil,malina rang	Marjon, yoqut, billur	4,8,10,1 2	Ses hanba, shanba	15,30,45, 60
O'qotar	23.11 - 21.12	Yupiter	Ko'k, zangori, binafsha,to'q qizil	Feruza,zumr ad, aqiq	3,4,9	pay shanba	19,36,45,7, 7
Tog'echki s	22.12 - 20.01	Saturn	To'q yashil,qora,kul rang, jigarrang	Yoqut,lojuva rd,la'l	3,5,7, 8	ses hanba, shanba	21,30,50,7
Qovg'a	21.01 - 20.02	Uran	Kul rang, yashil, ko'k	Yoqut, sapfir, lojuvard	2,4,8,11,13	Ch orshanba , shanba	1232,42,5 2,2,72
Baliq	20.02 - 20.03	Neptun	Qirmizi,binasha rang,yashil	Marvarid,zu mrad, sapfir	6,7,11	Du shanba, payshanb a	2,24,58,6,7 2

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR

1.Karttunen H. Fundamental Astronomy. Springer, 2007, ISBN-13: 978-

1. Vapoyevna, N. U. (2022). METHODS OF DEVELOPMENT OF SPEECH COMPETENCES OF STUDENTS OF THE 8TH GRADE THROUGH TEXT TYPES. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(5), 1242-1425.
2. Vapoyevna, N. U. (2022, May). THE USE OF MODERN METHODS IN THE DEVELOPMENT OF SPEECH COMPETENCES IN THE 8TH GRADE SYUENTS. In *Conference Zone* (pp. 278-279).
3. Akhmadalievich, T. K. (2021). Ivan Bunin's Orientalism. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF THEORETICAL & APPLIED SCIENCES*, 2(4), 1-10.
4. Топволдиев, К. А. (2021). ВОСТОЧНАЯ СТИЛИЗАЦИЯ. *Составители*, 66.
5. Двинятина, Т. М. (2021). СТИХОТВОРЕНИЯ ИА БУНИНА ИЗ КНИГИ «ХРАМ СОЛНЦА»(1917): КОНТЕКСТ И КОНСПЕКТ БЛИЖНЕВОСТОЧНОЙ ЛИРИКИ. In *ИА БУНИН И ЕГО ВРЕМЯ: КОНТЕКСТЫ СУДЬБЫ-ИСТОРИЯ ТВОРЧЕСТВА* (pp. 890-899).
6. XUSANOVA, M. R. A. (2021). THE USE OF EXPRESSIVE PHONETIC MEANS IN FARIDA AFROZS WORKS. *THEORETICAL & APPLIED SCIENCE Учредители: Теоретическая и прикладная наука*, (9), 642-645.
7. Xusanova, M. R. A. (2016). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНДИВИДУАЛЬНО-СТИЛИСТИЧЕСКИХ НЕОЛОГИЗМОВ-ПРИЗНАК СТИЛИСТИЧЕСКОГО СВОЕОБРАЗИЯ. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (5-1), 125-130.
8. Xusanova, M. R. A. (2021). THE USE OF ARCHAISM IN THE WORKS OF FARIDA AFROZ. *Theoretical & Applied Science*, (4), 252-254.
9. Hojaliyev, I., & Shodiyeva, A. EXTRALINGUISTIC SIGNS OF THE OFFICIAL STYLE.
10. Shodiyeva, A. (2022, November). RASMIY USLUBNING EKSTRALINGVISTIK BELGILARI. In *E Conference Zone* (pp. 65-68).
11. Jurayeva, E. E. (2023). ARCHITECTURE OF TASHKENT REGISTON SQUARE. *Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities*, 11(1), 190-203.
12. Elmuradovna, J. E. . (2021). The Architecture of Karshi Castle, The Establishment, The Past and the Present. *Middle European Scientific Bulletin*, 18, 247-252. <https://doi.org/10.47494/mesb.2021.18.878>
13. Avramenko, I. A. Candidate of Philology, Associate Professor at the Department of Foreign Languages. Research interests: history of English literature, narratology, theory of novel. E-mail: iavramenko@hse.ru. *Новый филологический вестник*, 105.
14. Uralov, A., & Jurayeva, E. (2018). ARCHITECTURE OF NAKIBBEK PUBLIC BATH OF 17th and 18th CENTURIES IN KATTAKURGAN CITY. *ARCHITECTURE*, 4, 21-2018.

15. Жураева, Э. Э. (2018). ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВО НАРОДНОЙ БАНИ-" ХАММАМ" XVII В. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (4-12), 80-83.

16. Elmuradovna, J. E. (2021). Bukhara Registan: Past And Present. *International Journal of Progressive Sciences and Technologies*, 25(1), 160-166.

17. Jurayeva Elvira Elmuradovna. Processes of Architectural Formation of Registan Square in Samarkand .

18. Кононович Э. В., Мороз В. И. *Общей курс астрономии*, М.: УРСС, 2004

19. Нуритдинов С.Н., *Умумий астрономия курси*, ЎзМУ 2000

20. Sattarov I.S. *Astrofizika*, Toshkent, 2007

